

УДК. 371.315+378.147+615.1

Саватий А.Л.

Методика проведення практично-орієнтованого державного іспиту з дисципліни «Клінічна фармація»Кафедра клінічної фармакології та фармакотерапії (зав. каф. – проф. І.Г.Купновицька)
ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Резюме. У роботі висвітлено основні напрямки проведення практично-орієнтованого державного іспиту з дисципліни «клінічна фармація» для студентів фармацевтичного факультету.

Методика проведення іспиту «клінічна фармація» для випускників фармацевтичного факультету ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» проходить у два етапи – «біля ліжка хворого» та робота з медичною документацією, що дозволяє спрямувати екзаменаційний процес у практично-орієнтовану площину.

Ключові слова: практично-орієнтований державний іспит, клінічна фармація.

Клінічна фармація покликана служити теоретичною і практичною базою для провізора при здійсненні консультативної роботи серед лікарів та населення з питань раціональної медикаментозної терапії в подальшій професійній діяльності [1,3]. Участь провізора у проведенні медикаментозної терапії буде сприяти своєчасному доведенню до хворого вискоєфективних лікарських засобів, доброї якості, встановленню максимально раціональних шляхів та режимів уведення, попередженню призначення несумісних лікарських препаратів, зниженню до мінімуму побічної дії ліків, а також зменшенню поліпрагмазії [2,3]. Знання симптомів і синдромів найосновніших і найчастіших захворювань людського організму дозволить якнайефективніше застосувати провізорам фармацевтичну опіку [3].

За умов тісного співробітництва у зв'язці лікар-хворий-провізор і лікар-провізор-хворий стає актуальним питання щодо державної атестації випускників вищих навчальних закладів IV рівня акредитації [3].

До державного іспиту кафедрою клінічної фармакології та фармакотерапії ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» заздалегідь підготовані екзаменаційні матеріали українською та російською мовами, що складаються з методичних вказівок до іспиту, матеріалів до державної атестації випускників, розроблено всі протоколи, що необхідні для практичної частини іспиту, а також 36 білетів-завдань.

Для підготовки до Державних іспитів на кафедрі виділено окрему навчальну аудиторію, де студенти мали можливість ознайомитись з повним переліком екзаменаційних завдань, зразком екзаменаційного білету та еталоном відповіді, скористатися довідковою літературою для підготовки. Для студентів проведено як поточні, так і передекзаменаційні консультації, на яких було детально розглянуто конкретні приклади з екзаменаційних білетів, методичні підходи до відповідей на запитання та етальонні відповіді. У розпорядження студентів на період підготовки до іспитів була надана уся необхідна література, в тому числі комп'ютерне забезпечення.

Методика проведення практично-орієнтованого іспиту «Клінічна фармація» для випускників фармацевтичного факультету ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» проходить у два етапи – «біля ліжка хворого» та робота з медичною документацією.

На першому етапі випускник працює з хворим, проводячи збирання скарг, анамнезу захворювання та життя, огляд пацієнта, збирання інформації про загальний стан хворого та його оцінку, фізикальне обстеження серцево-судинної системи, органів дихання, черевної порожнини (системи травлення та сечо-статевої системи), кістково-м'язової системи. На основі вище вказаного, кожний студент повинен виділити провідні синдроми та здійснити постановку найбільш віро-

гідного або синдромного діагнозу, скласти план орієнтованого обстеження, визначити принципи лікування та тактику ведення хворого, необхідного режиму праці та відпочинку, дієти, прогноз та заходів профілактики у даного хворого. Всі дані, отримані випускником при проведенні першого етапу практично-орієнтованого іспиту, заносяться ним у «Протокол №1 проведення та оцінювання частини іспиту з клінічної фармації (робота з хворим)». Крім того, на першому етапі оцінювання знань студента проводиться шляхом спрямування відповіді випускника на практичні навички: визначення температури тіла, оцінка біомас-індексу, вимірювання артеріального тиску, констатація наявних набряків та визначення їх походження.

Друга частина іспиту включає відповідь студента на білет-завдання, який складається із 4-х частин:

- корекція листка призначення хворого за вказаним діагнозом, рекомендації лікарю щодо можливої взаємодії препаратів між собою та компонентами їжі, показання та протипоказання до призначення конкретних препаратів, критерії ефективності й безпеки ліків, що залишив випускник у листку призначень для певного хворого, який може мати і супутню патологію;

- визначення тактики і надання консультативної медичної допомоги з фармацевтичної опіки та невідкладної допомоги шляхом розв'язання задачі, яка моделює життєві ситуації, що можуть виникнути при відвідуванні особою аптеки, де необхідно визначити причину погіршення стану, визначити можливість лікування під опікою провізора, якими ОТС-препаратами, при яких «загрозливих» симптомах потрібно звернутися до лікаря;

- оцінювання результатів одного з лабораторних досліджень і проведення реанімаційних заходів (першої долікарської допомоги);

- виписування в рецепті 3 лікарських засобів.

Результати другої частини іспиту заносяться у «Протокол №2 проведення та оцінювання частини іспиту з клінічної фармації».

Протоколи для дисципліни державної атестації затверджені методичною комісією фармацевтичного факультету, а завдання, ще й першим проректором ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет».

Усі складові державної атестації з дисципліни «Клінічна фармація» відповідають професійним і соціально-професійним завданням, передбаченим освітньо-кваліфікаційною характеристикою. Всі матеріали практично-орієнтованого іспиту приведені у відповідність до Положення про організацію та порядок проведення державної атестації студентів, які навчаються у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації України.

Таким чином, кафедрі клінічної фармакології та фармакотерапії повністю вдалося спрямувати процес проведення іспиту з дисципліни «клінічна фармація» для студентів фармацевтичного факультету в практично-орієнтовану площину. Систематизація знань студентів відбувається згідно з основними принципами GCP та стандартизації надання медичної допомоги населенню в Україні.

Висновки

1. Повне виконання студентами-випускниками вимог практично-орієнтованого державного іспиту з клінічної фармації є основою для професійного зростання провізора.

2. Структура проведення практично-орієнтованого дер-

жавного іспиту з клінічної фармації дозволяє випускнику в майбутньому проводити оптимальну фармацевтичну опіку, виявляти ранні клінічні ознаки захворювання та здійснювати корекцію негативного впливу лікарських засобів.

Література

1. До питання щодо наступності дисциплін випускаючої та сервісних кафедр за напрямом підготовки та спеціальністю 7.110201 «Фармація» / В.П. Черних, І.А. Зупанець, Н.П. Безугла, Т.С. Сахарова // матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Клінічна фармація в Україні». – Харків, 2007. – С.182.

2. Коломоєць М.Ю. Модель професійно-орієнтованого державного випускного іспиту з фармацевтичної опіки з клінічною фармакологією / Коломоєць М.Ю., Ткач Є.П., Чурсіна Т.Я. // матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Клінічна фармація в Україні». – Харків, 2007. – С.229.

3. Матеріали до державної атестації випускників з дисциплін «Клінічна фармація» й «Управління та економіка у фармації». – Івано-Франківськ, 2012. – С.149

Санатый А.Л.

Методика проведення практично-орієнтованого державного екзамена по дисципліні «Клиническая фармация»

Резюме. В работе освещены основные направления прове-

дения практически-ориентированного государственного экзамена по дисциплине «клиническая фармация» для студентов фармацевтического факультета.

Методика проведения экзамена «клиническая фармация» для выпускников фармацевтического факультета ГВУЗ «Ивано-Франковский национальный медицинский университет» проходит в два этапа - «у постели больного» и работа с медицинской документацией, позволяющей направить экзаменационный процесс в практически-ориентированную плоскость.

Ключевые слова: *практично-орієнтований державний екзамен, клінічна фармація.*

A.L. Sapaty

Methodology of Practical-Oriented State Exam on «Clinical Pharmacy»

Summary. This work highlights the main areas of practice-oriented state exam on «clinical pharmacy» for students of the Faculty of Pharmacy.

Methods of testing «clinical pharmacy» for graduates of the Faculty of Pharmacy of SHEE «Ivano-Frankivsk National Medical University» takes place in two stages - «bedside» and working with medical records, allowing to direct the examination process in practical oriented direction.

Keywords: *practical-oriented state exam, clinical pharmacy.*

Надійшла 13.05.2013 року.

УДК 378.147: 81

Семотюк О.В.

Особливості застосування мультимедійних технологій під час вивчення української мови як іноземної у вищих медичних навчальних закладах

Кафедра мовознавства (зав. каф. – проф. Р.Б. Голод) ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Резюме. У дослідженні розглянуто мультимедійні технології як один із новітніх засобів вивчення української мови як іноземної у вищих медичних навчальних закладах. Доведено ефективність їх використання у процесі вивчення мови у зв'язку із заміною ролі студента як пасивного користувача інформації на активного учасника, який бере участь у створенні та водночас засвоєнні матеріалу. Застосування мультимедійних технологій підтвердило здатність студентів-іноземців більш ґрунтовно засвоювати теоретичний матеріал, а також сприяло формуванню професійних навичок та становленню особистості майбутнього лікаря, якому буде легко інтегруватися в сучасному суспільстві. Представлено такі методи з використанням мультимедійних технологій як, метод рольової гри, метод сценарію, використання комп'ютера, мультимедійної дошки, користування електронною поштою. Визначено роль Інтернету у вивченні української мови як іноземної завдяки доступу до різних джерел інформації, які ілюструють певні теми та актуальні проблеми медицини.

Ключові слова: *мультимедійні технології, українська мова як іноземна, аудіотекст, Інтернет.*

Постановка проблеми і аналіз останніх досліджень.

На сучасному етапі розвитку України у зв'язку з її виходом на міжнародний рівень посилюється співпраця з іншими країнами, зокрема, і в сфері медичної освіти. Україна вже не перший рік делегує своїх фахівців до навчальних закладів та наукових центрів зарубіжжя, відповідно, простежується і зворотній зв'язок.

Викладання української мови як іноземної у медичних ВНЗ в останнє десятиліття стало одним із важливих напрямків в українській лінгвістиці. Зокрема, про зацікавлення у вивченні української мови як іноземної свідчить кількість студентів-іноземців в університетах та на підготовчих фа-

культетах ВНЗ України. На даний час в Україні навчається близько 50 тис. іноземних студентів у майже 230 навчальних закладах. Це на 20 тис. більше, порівняно з періодом здобуття Україною незалежності, що свідчить про підвищення іміджу країни.

Реалізація міжкультурних комунікацій в галузі медичної освіти вимагає нових методів навчання, нових форм роботи, нових підходів. Одним із цікавих новітніх засобів вивчення української мови як іноземної є використання мультимедійних технологій, які сприяють зацікавленості студентів, чим підвищують ефективність засвоєння мовного матеріалу.

Проблема застосування нових інформаційних технологій упродовж останнього десятиріччя досліджується в Україні досить широко. Так, в праці науковців досліджується роль та можливі функції мультимедійних технологій в навчальному процесі (Г.А. Балл, Т. Гергей, М.В. Глушков, А.П. Єршов, М.І. Жалдак); досліджуються зміни характеру спілкування «викладач – студент» (А.В. Брушлинський, Т.Б. Бабій, О.К. Тихомиров); вивчається теорія і практика діяльності зарубіжних вчених з проблеми мультимедіа (Е.О. Полат, В.В.Гнеденко, В.С. Гершунський).

Відповідно, **метою** нашого дослідження є розглянути мультимедійні технології як новітній засіб під час вивчення української мови як іноземної у медичних ВНЗ.

Матеріал і методи дослідження

Характер наукового дослідження зумовив використання таких методів: описового (для аналізу мультимедійних технологій), порівняльного (для встановлення диференціації старих і новітніх методів викладання) та функціонального (для виявлення позитивного ефекту сприйняття української мови студентами-іноземцями